

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Også pr epost til postmottak@nhd.dep.no

Dato: 9. november 2009
Vår ref.: 2009/1051
Deres ref.: 200903360
Saksbehandler: Anne Marie Hustad, telefon: 22 57 36 26

Forslag til forskrift til den nye mineralloven

Vi viser til høringsbrev med vedlegg av 14. september 2009.

SFT har følgende merknader:

Til høringsnotatets kapittel 5 om Finansiell garantiordning:

I pkt 5.2 henviser dere til at mineralavfallsdirektivet (2006/21/EF) stiller krav til økonomisk garantiordning for opprydding i forbindelse med mineraluttak. SFT er i ferd med å utarbeide et forslag til ny forskriftsbestemmelser i forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) som gjennomfører direktiv 2006/21/EF i norsk rett, og vil i den forbindelse foreslå en bestemmelse om økonomisk sikkerhet. I denne anledning har vi noen kommentarer:

I pkt 5.2 annet avsnitt går det frem at:

"En økonomisk garantiordning etter mineralloven må samordnes med SFTs krav til økonomisk garantiordning for forurensning, typisk avrenningsproblematikk."

Vi finner grunn til å påpeke at den økonomisk garantiordningen, som SFT vil foreslå, både skal ivareta forurensningsmessige hensyn og sikre rehabilitering av landområdet som berøres av avfallsanlegget. Dette passer godt inn i forurensningslovens system. Et hovedformål med forurensningslovens regler om avfall er å hindre at avfall disponeres på en måte som virker skjæmmende eller er til skade eller ulempe for miljøet. Den økonomiske garantiordningen, som SFT vil foreslå, knytter seg utelukkende til mineralavfallet og vil følgelig ikke sikre oppryddingstiltak for øvrig.

I pkt 5.2 tredje avsnitt går det videre frem at:

"Opplysninger fra SFT tyder på at det er meget få tilfeller av mineralutvinning i Norge med ikke-inert mineralavfall".

Vi stiller spørsmål ved om dette kan bero på en misforståelse. Det er om lag 30-50 virksomheter som utvinner industrimineraler som vil ha avfall som ikke er inert. Derimot vil få eller ingen virksomheter som vil ha farlig avfall.

I pkt 5.3 vises det bl.a. til SFTs krav om finansiell sikkerhetsstillelse for avfallsdeponier, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9.

Vi vil her redegjøre noe nærmere for denne ordningen og erfaringer vi har gjort oss så langt.

Kapittel 9 i avfallsforskriften gir regler for deponering av avfall, og implementerer EUs deponidirektiv (1999/31/EF). Foruten de krav som stilles til virksomheten i driftsfasen, stilles det egne krav i avslutnings- og etterdriftsfasen. For å sikre at disse forpliktelsene oppfylles skal alle deponier ha en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen sikkerhet, jf avfallsforskriften § 9-10. Verken avfallsforskriften eller deponidirektivet stiller nærmere krav til type sikkerhetsstillelse – utover at den skal være "tilfredsstillende".

I praksis har det vært utfordringer knyttet til hvilke garantiprodukter som kan godtas ettersom sikkerhetsstillelsen skal dekke forpliktelser som trekker seg over en lang tidsperiode (drifts-, avslutnings- og etterdriftsfasen vil til sammen normalt strekke seg over minimum 40 til 50 år). Sikkerhetsstillelser som er oppsigelige gir ikke reell sikkerhet når man står overfor et slikt tidsperspektiv, og SFT godtar derfor pr i dag ikke ordinære bankgarantier. Etter det SFT kjenner til finnes det heller ikke per i dag forsikringsprodukter som kan gi tilfredsstillende sikkerhet i disse sakene. SFT har lagt til grunn at fond (individuelle fond eller bransjefond) og stiftelser vil gi den nødvendige sikkerhet, men disse har vist seg å være lite aktuelle da etablering og drift av fond og stiftelser er forbundet med mye administrasjon.

SFT har til nå vurdert pant i sperret bankkonto, også kalt kontopant, som den type sikkerhetsstillelse som er mest aktuell overfor deponier. SFT krever da at det bygges opp et beløp i driftsfasen som er tilstrekkelig til å dekke de utgiftene som vil komme i avslutnings- og etterdriftsfasen. Kontopant gir reell sikkerhet gjennom alle fasene til deponiet og er enkel å administrere. Ulempen er imidlertid at den ansvarlige for deponiet må binde opp store summer over flere år.

SFT har etter en nærmere vurdering kommet til at også påkravsgaranti fra bank vil kunne godtas som tilfredsstillende sikkerhet for hele perioden, dersom den er utformet som en *ubetinget påkravsgaranti*. Dette innebærer bl.a. at SFT må kunne kreve garantisten uten først å måtte søke dekning hos driftsansvarlige for avfallsdeponiet, og uten at garantisten skal ha anledning til å motsette seg utbetaling under garantien.

SFT har på bakgrunn av det lange tidsperspektivet konkludert med at morselskapsgaranti er utelukket som den eneste sikkerhetsstillelsen. SFT har derfor kun godtatt morselskapsgaranti i kombinasjon med midler satt av på en sperret bankkonto hvor SFT har pant.

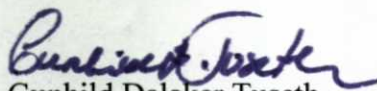
I tillegg til type garantiprodukt må SFT ta stilling til innholdet i den konkrete sikkerhetsstillelsen. Når avtale om sikkerhetsstillelse er inngått og rettvern er etablert vil nærmere krav til sikkerheten bli regulert i virksomhetens tillatelse. Ved kontopant er det for eksempel aktuelt å ta inn nærmere krav til oppbygging og utbetaling av midler i tillatelsen.

Til forskriftsutkastet § 4-1 om økonomisk garanti:

I *tredje ledd* går det frem at det ved vurderingen av om sikkerheten er tilstrekkelig skal legges vekt på forhold ved uttaket. Sikkerheten må videre være "slik" at den ikke inngår i konkursbo ved evt. konkurs. Vi stiller spørsmål ved om det her også tas høyde for at det også kan være forhold ved selve garantiproduktet som gjør at det ikke bør godtas.

I *fjerde ledd* går det frem at dersom det kan være aktuelt med økonomisk garanti etter forurensningsloven skal Direktoratet for Mineralforvaltning samordne den økonomiske sikkerhetsstillelsen med forurensningsmyndigheten. Vi har ingen innvendinger mot dette men forutsetter at nærmere samordning er noe som må avklares i praksis i dialog mellom berørte myndigheter.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
seksjonssjef

Anne Marie Hustad
seniorrådgiver